వాడి మధ్యాహ్న భోజనం

కళ్ళు విప్పి చూసేడు మల్లేశు. చూరులోంచి సూర్యకిరణాలు ఫ్లస్సుల్లాగా ఇంటూల్లాగా కనిపించేయి.

ఒత్తిగిల్లి పక్కకు చూశేడు. అచ్చెమ్మ లేదు. కప్పుకున్న పాత చింకిగుడ్డని పక్కకు నెట్టి లేచేడు. కంతల్లోంచి పడుతూన్న వెలుగు తప్ప గుడిసంతా చీకటి చీకటిగానే ఉంది. బయట కుక్కలు లేచి పోట్లాడుకుంటున్నట్టు అరుస్తున్నాయి. దగ్గరగా జారేసి వున్న తడిక తలుపును తోసుకుని బయటకొచ్చేడు.

బాగా పొద్దెక్కిపోయింది.

విరిగిపోయిన నీళ్ళ గోలెం పక్కన వున్న రాయి మీద కూర్చొని బద్ధకంగా ఆవులిస్తూ చుట్టూ చూశాడు.

మట్టిరోడ్డుకీ గుడిసెకీ మధ్యనున్న బురద గుంటలో ఓ చిన్న ఏనుగు లాంటి పందీ, దాని చుట్టూ అరడజను పంది పిల్లలూ పొర్లాడుతున్నాయి. వాటిని చూసి మొరుగుతున్నాయి కుక్కలు. వేపచెట్టు మీది కాకులు ఏదో సందేశమిస్తున్నట్టు అరుస్తూంటే ఎక్కడెక్కడి కాకులూ అరుస్తూ పోగౌతున్నాయి. లేచి, జారిపోతున్న చింకి నిక్కర్ని పైకి లాక్కుంటూ గుడిసె వెనక్కి వెళ్ళబోయేంతలో ఎదురొచ్చేడు కాళిదాసు. మోకాళ్ళ వరకూ మడిచిన కాకీ ఫేంటూ, ఎర్ర రంగు బనీనూ, పై మీద గళ్ళ తువ్వాలూ. చూడ్డానికి ఓ చిన్న సైజు రౌడీలా వుంటాడు కాళిదాసు.

"ఏరా మల్లేశూ. ఏదిరా మీ అమ్మ. ఇలా పిలూ" అన్నాడు.

"లేదు. పన్లోకెళ్లింది" అన్నాడు మల్లేశు వాడి అజమాయిషీని అసహ్యించుకుంటు న్నట్లు ముఖం చిట్లిస్తూ.

"ఏటి యేసాలేస్తందేట్రా. ఎప్పుడొచ్చినా వుండదు. రెండు రోజుల్లో అద్దె డబ్బులు కట్టకపోతే చాపా తప్పేలా బయట పారేస్తానని చెప్పు. గవుర్మెంటోడిచ్చిన సొంతిల్లను కుంటంది గావాలా" – అరుచుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు కాళిదాసు.

పాక వెనక్కు వెళ్ళి చెట్టు చాటున పని కానిచ్చుకొచ్చాడు మల్లేశు. చూర్లో వున్న పండొంబుల్లను తీసి నోట్లో పెట్టుకుని నములుతూ రాయి మీద కూర్చున్నాడు.

పందినీ, పంది పిల్లల్నీ వూరకుక్కలు తరిమి కొట్టేయి. గోల లేదు.

సరిగ్గా అప్పుడే దూరంగా రోడ్డు మీద ముదురు నీలం రంగు బస్సు ఆగింది. అంతవరకూ ఎక్కడున్నారో... బిలబిల్లాడుతూ తెల్లని బట్టల్లో తెల్లపావురాయి పిల్లల్లా అక్కడ చేరేరు పిల్లలు! వీపులకు పెద్ద పెద్ద పుస్తకాల సంచులూ, చేతుల్లో కేరేజీలు, నీళ్ళ సీసాలు – ఆనందంతో తుళ్ళుతున్నారు వాళ్ళు.

చదువంటే ఏమిటి?

చదువంటే అక్షరాలు. చదువంటే పుస్తకాలు.

చదువంటే మంచి బట్టలు వేసుకుని బళ్ళో కెళ్ళడం.

చదువంటే మంచిని నేర్చుకోవడం...

ఆ మధ్య కాసులమ్మ చెప్పినవి గుర్తుకొచ్చాయి.

'నేనూ బళ్ళోకెళ్తే బావుణ్ణు' అనుకున్నాడు మల్లేశు.

అచ్చెమ్మ వచ్చింది – చేతిలో ఏదో గిన్నె–గిన్నెలో ఆమె పనిచేసే ఇంటి వారిచ్చిన రాత్రి మిగిలిన అన్నం, పచ్చడీ –

"మొకం కడుక్కుని తొరగారా. తిందూగానీ" అంటూ లోపలికెళ్ళింది.

"నేను తానం చేత్తా" అన్నాడు మల్లేశు.

"ఇప్పుడెందుకు? నీళ్ళు లేవు. వీధి కుళాయిల్లో నీళ్ళొచ్చి మూడ్రోజులైంది. రేపు చేద్దుగానిలే" అంది అచ్చెమ్మ.

అసహనంగానే కదిలేదు మల్లేశు.

అన్నాన్నీ పచ్చడినీ జర్మన్ సిల్వర్ కంచంలోకి బోర్లించింది. పట్టుమని రెండు పిడికిళ్ళుంది అన్నం.

"తిను" అంది.

"మరి నీకో?"

"మద్ది నేల తింటాన్లే. టీ తాగేను" అంది.

రెండు ముద్దల్ని గబగబా తినేసి లేచాడు.

కంచాన్నీ, గిన్నెల్నీ బయటకు తీసుకెళ్ళి తోమి తెచ్చింది అచ్చెమ్మ. కుండలో వున్న కాసిన్ని నీళ్ళనూ గోలెంలో వంపేసి –

"నానెక్కడన్నా కాసిన్ని మంచినీళ్ళు దెస్తా. ఈలోగా నాలుగు ఎండు పుల్లలేరుకురా పొయ్యిలోకి" అంటూ వెళ్ళిపోయింది.

గుడిసెలోంచి బయటకొచ్చి వేసుకున్న చొక్కా విప్పి తాడు మీద ఆరేసి, బండ మీద కూర్చున్నాడు మల్లేశు. వాడి ఆలోచనలన్నీ ఎటో వున్నాయి.

చెట్టు మీద కాకుల గోల లేదు.

ఎండ చుర్రుమంటున్నా గాలిలో చల్లదనం మాత్రం పోలేదు. చుట్టూ వున్న వాతావరణమంతా కలుషితమై చెత్త కాల్తూన్న వాసనతోను, పొగతోను నిండి ఉంది.

నగరానికి ఒక మూలగా వుందా ప్రాంతం. లవెండర్ కెనాల్ అని ముచ్చటగా పిలవబడే కుళ్ళు కాలువ అక్కడే విశాలంగా పరుచుకుని వుంటుంది. దానికి తోడు వూళ్ళోని చెత్తంతా లారీల్లో తెచ్చి అక్కడే పోగేస్తారు. ఎప్పుడూ రావణాసురుడి కాష్ఠంలా పొగ వస్తూనే వుంటుంది ఆ చెత్త నుంచి. వర్షమొస్తే చాలు పల్లం మూలాన ఎక్కడి నీరూ అక్కడికే వచ్చి చేరుతుంది. అలవాటైనవారు తప్ప కొత్తగా అక్కడికొచ్చిన మానవమాత్రులెవరూ ముక్కులు మూసుకోకుండా ఆ ప్రాంతంలో వుండలేరు.

అడిగే నాథుడు లేక మొదట్లో కాలువ కటూ ఇటూ వున్న ఖాళీ స్థలంలో పేదవారి గుడిసెలు కొన్ని వచ్చేయి. నగరం పారిశ్రామికంగా పెరగడం మొదలయ్యేక ఆ గుడిసెల కానుకుని, ఒకే మారు యాభై వరకు గుడిసెలొచ్చాయి. వాటిలో నివాసముండేది రిక్షాల్లాగేవాళ్ళు, పాచిపన్లు చేసుకునేవారూ, రోజు కూలీలు. నిరుపేదలే అయినా అది వారి స్వంతం మాత్రం కాదు. ఒక్కో గుడిసెకు పాతిక నుంచి నలభై రూపాయల వరకూ అద్దె చెల్లించాలి. స్థానిక చోటా రాజకీయ నాయకుడు వాటి స్వంతదారుడు. కాళిదాసు మాత్రం అజమాయిషీదారుడు.

అచ్చెమ్మ నీళ్ళకుండను లోపల పెట్టి వచ్చి ఆయాసంతో గుమ్మంలో కూచుంది.

"పుల్లలేవిరా?"

మల్లేశు సమాధానం చెప్పకుండా ఏ భావమూ లేని చూపొకటి చూశాడామెవైపు

"నేను బళ్ళోకెళ్ళి సదూదుకుంటానే" అన్నాడు కాసేపాగి.

వాడి వంక అదోలా చూసింది అచ్చెమ్మ. "అదొక్కటే తక్కువయింది. పదపద"

అంటూ గుడిసెలోని తట్ట తీసి బయట పడేసి, తడికె తలుపులాగి గొళ్ళెం పెట్టింది.

తాడు మీద చొక్కా తీసి "కుళ్ళిపోయింది" అంటూ అచ్చెమ్మ కాళ్ళ దగ్గర పడేట్లు విసిరేశాడు మల్లేసు.

"చెడ్డీ కూడా ఎలా చిరిగిపోయిందో చూడు. పోస్టాఫీసు అంటున్నారంతా" అన్నాడు.

అచ్చెమ్మ బాధగా నవ్వింది.

"బాపనమ్మగార్నడిగాలే. ఇస్తామన్నారు. టైమైతంది పద" అంటూ నెత్తి మీద ఖాళీ తట్ట పెట్టుకుని అడుగేసింది

తప్పదన్నట్లు అదే చొక్కా తీసుకుని చెప్పులేసుకుని ఆమె వెంటే నడిచాడు.

పావుగంట నడిచేక ఒకింటి తలుపు కొట్టింది అచ్చెమ్మ.

"అమ్మా కేరేజు"

"ఒక్క క్షణం కూచో" లోపల్నుంచి కేక వినిపించింది.

"బేగిరామ్మా. పోవాలా" అంటూ అరుగు మీద కూర్చుంది అచ్చెమ్మ. మల్లేశు కూడా మెట్టు మీద కూర్చుని రోడ్డు మీద జనం వంక చూస్తున్నాడు. అందరూ ఏదో హడావిడిగా పరుగెత్తుకుపోతున్నట్టే పోతున్నారు.

మల్లేశు దృష్టి డొక్కు రిక్షా తోసుకొస్తున్న రంగన్న మీద నిలిచింది. ఎండిన బక్క శరీరంతో రిక్షా లాగుతుంటాడు. రిక్షాలో కాసులమ్మ వుంది. కాసులమ్మ చేతిలో పలకా, రెండు పుస్తకాలు – బడి నుంచి కాబోలు తీసుకొస్తున్నాడు. కాసులమ్మకి పోలియో వచ్చి చిన్నప్పుడు ఒక కాలు చచ్చుబడిపోయింది.

ఆ పిల్ల ఆ మురికివాడలో కుంటుతూ నడుస్తూంటే మల్లేశుకి జాలి.

కాసులమ్మ తెలివైందే, నాలుగో క్లాసు చదువుతోంది. రంగన్న దానిని ఎంతో గారంగా చూసుకుంటాడు. రోజూ బడికి రిక్షాలో తీసుకెళ్ళి తీసుకొస్తాడు.

ఆ నాన్నకి ఆ కూతురు మీద ఎంత ప్రేమో!

'నాకూ ఓ నాన్న వుంటే ఎంత బాగుణ్ణు' అనుకున్నాడు మల్లేశు.

మొదటి కేరేజీ తట్టలోకి చేరింది.

లేచి, తల్లి వెనకే అడుగు వేశాడు.

మరో గంటలో రావలసిన అయిదు కేరేజీలు తట్టలోకి వచ్చేయి. అప్పటికి సూరీడు నడినెత్తి కొచ్చి వీధులన్నీ అగ్ని ప్రవాహాలయ్యేయి.

హోర్చరు చేరడానికి మరో అరగంట నడవాలి!

నెత్తిమీద కేరేజీల తట్టతో అచ్చెమ్మ ముందు నడుస్తోంది. వెనకే జత కుదరని చెప్పులతో మల్లేశు. వాడి మాసిన చొక్కా చెమటకు తడిసి వాసనేస్తోంది. అయినా, అదేం పట్టించుకోకుండా చుట్టూ చూస్తూ నడుస్తున్నాడు.

ఎప్పుడూ చూస్తున్న వూరే అయినా రెండ్రోజులనుంచి కొత్తగా కనిపిస్తోంది మల్లేశు కళ్లకి. వీధులన్నీ శుభ్రంగా తుడిచి వున్నాయి. ప్రతి జంక్షన్‌లోనూ ఒకరిద్దరు పోలీసులు.

వాళ్ళ చేతుల్లో ఎక్కడికైనా మాట్లాడగలిగే పరికరాలు.

"ఏటిలగొచ్చేస్తన్నవ్, అగు" అచ్చెమ్మని గద్దించాడో పోలీసు.

అచ్చెమ్మ ఆగిపోయి చూసింది. రోజూ వెళ్ళే దారిలో అడ్డంగా కార్లూ, స్కూటర్లూ నిలిపి వున్నాయి. మురిక్కాలువ పక్క రెండడుగుల జాగా మాత్రం ఉంది.

"మరెటెల్లాలి" అడిగింది.

"కళ్లు కనిపించట్లేదేంటి? ఆ బోర్డు సూసేవా?"

"నాను సదుకోలేదు బాబూ? ఏటో చెప్పు"

"అలా తిరిగెళ్ళవమ్మా" గసిరేసాడు పోలీసు.

అతని వంక తేరిపార చూసేడు మల్లేశు. ఖాకీ బట్టలు, ఎర్రటోపీ, చేతిలో లాఠీ. లావుగా బొద్దు మీసాల్తో రౌడీలకు రౌడీలాగా మామూలు ప్రజల కళ్ళకి నిజాయితీగల రక్షక భటుడిలాగా హుందాగానూ వున్నాడు. నడుముకున్న బెల్టూ, కాలి బూట్లు తళతళా మెరిసిపోతున్నాయి.

"రోజూ ఎళ్లే దారే కదా బాబూ. ఈ రోజు కొగ్గేయ్. ఏళైపోయింది. రేపిటురానులే" అంది అచ్చెమ్మ బతిమాలే ధోరణిలో.

"ఏటీ రేపు రావా" – నవ్వేడు పోలీసు.

ఆ నవ్వు తెరలు తెరలుగా ఎగతాళి చేసేట్టుగా ఉంది.

"రాను బాబు. ఈ పాలికొగ్గి. అలాగా ఆ సందు గుండా వెళ్ళిపోతా" అంటూ అమాయకంగా మురిక్కాలువ పక్కనున్న సందు చూపించింది.

"నిన్నొగ్గేస్తే నా ఉద్యోగం వూడిపోద్దియాల. లక్షలు ఖర్చుపెట్టి ఈ మైదాన్నెందుకు బాగు చేసేరనుకున్నావు. నువ్వూ నేను నడ్డానిక్కాదు. పై దేశాలోళ్ళొచ్చి బంతాట ఆడతారు. పైగా ప్రపంచ సుందరొస్తోంది. నన్నిసిగించక తిరిగెళ్ళిపో" అన్నాడు.

అప్పుడు చూసేడు మల్లేశు మూడు నిలువులెత్తున్న కటౌట్లని. సగం సగం బట్టలేసుకున్న ఓ సుందరి విలాసంగా నవ్వుతూంటే బంతాట బట్టల్తోను, టోపీలతోను ఆమెకు చెరోవైపు యిద్దరాటగాళ్ళు. ఊరెందుకు శుభ్రం చేసేరో అర్థమైపోయింది. మల్లేశుకి.

ఆ రోడ్లన్నీ జనంతో రద్దీగా వున్నాయి. ఎట్నించో వస్తున్న వారిని లాఠీతో జడిపించి మరోవైపు పంపిస్తున్నాడు పోలీసు.

'పెద్దయ్యాక నేనూ పోలీసునైతే బావుణ్ణు' అనుకున్నాడు మల్లేశు. అద్దె దబ్బులంటూ నెలనెలా పీక్కుతినే కాళిదాసు ముణుకుల మీద లాఠీతో కొట్టోచ్చు! అదీ వాడి కోరిక.

చుట్టూ తిరిగి వెళ్ళి పాత రైల్వే స్టేషన్ దగ్గర మురిక్కాలువ మీద వున్న బ్రిడ్జిని దాటారు అచ్చెమ్మ, మల్లేశు. విశాలంగా పరుచుకున్న హార్బరు వీధుల్లో రోడ్డు కిరువైపులా వున్న పచ్చని చెట్లు ఎండని వడగడుతూ మచ్చలు మచ్చలుగా నీడల్ని దింపుతున్నాయి. రోడ్డుకి కాస్త దూరంలో స్టాకింగ్ యార్డులో గంధకం, యూరియా గుట్టలు గుట్టలుగా బంగారు, వెండికొండల్లా మెరిసిపోతున్నాయి.

సముద్రపు పాయనించి వీస్తున్న నీటిగాలి చల్లాగా శరీరాన్ని తాకుతోంది. గాలితో పాటు ఎగిరొచ్చే గంధకపు ధూళికి కళ్ళు మండుతున్నాయి. వేసవి తాపం భరించలేనిదిగా వుంది.

'ఓలమ్మ. సైరన్ కూసే ఏళ్లైందే'

వెనక నుంచి మాటలు వినబడ్డాయి. కేరేజి తట్టలతో జట్టుగా వస్తున్న నలుగురు ఆడమనుషులు నడకలో వేగాన్ని పెంచుకుంటూ అచ్చెమ్మను దాటి ముందుకెళ్ళిపోయారు.

అచ్చెమ్మ మాట్లాడలేదు. నడకలో వేగాన్ని పెంచనూ లేదు. అలాగే నడుస్తోంది. మనసులో మాత్రం సైరన్ కూసేస్తుందేమోనన్న భయం!

పోలీసు స్టేషన్ దాటి నాలుగడుగులు ముందుకు వేశారు.

ఆరడుగుల పొడవున్న ఆజానుబాహువుల్లాంటి అరడజను మంది విదేశీయులు పెద్ద పెద్ద అంగలతో విలాసంగా నడిచొస్తున్నారు. అప్పుడే తొక్క చెక్కిన కందగడ్డలాంటి శరీర వర్ణంతో మిసమిసలాడిపోతున్నారు వాళ్ళు. పొట్టి నిక్కర్లు, రంగు రంగుల బనీన్లూ, బూట్లు, టోపీలతో విచిత్రంగా వున్నారు.

"కమ్.... కమ్... షాపింగ్ ... పిక్చర్...బీచ్" అంటూ వాళ్ళ వెనుక వచ్చీరాని ఇంగ్లీషు ముక్కల్తో రిక్షావాళ్ళు.

రిక్షావాళ్ళని ఖాతరు చేయకుండానే నడిచి వెళుతున్నారు వాళ్ళు.

అటువంటి వాళ్ళు రిక్షా ఎక్కితే నాల్రోజుల వరకూ మరి యింటి బత్తెం చూసుకోనక్కరలేదు. అందుకే రిక్షా వాళ్ళ ఆరాటం.

"ఓన్లీ హండ్రెడ్ రూపీస్. టూ అండ్ ఫ్రో. గుడ్ హోటల్" అన్నాడో రిక్షావాడు.

వాళ్ళలోని ఒకరిద్దరు ఆశగా చూశారు వాడి వంక.

"కమ్... కమ్...." సీటు దులిపేడు రిక్షావాడు.

"ఓన్లీ ట్వంటీఫైవ్" అన్నాడు విదేశీయుల్లో ఒకడు బేరమాడే ధోరణిలో.

"ఓర్నీ. తెలివైన వాడివే – మా దేశం సంగతి నీకు తెలియదుగానీ రారా" అంటూ ఓ తిట్టు తిట్టి, "సెవెంటీ ఫైవ్ లాస్ట్" అన్నాడు మరో రిక్షావాడు.

వాళ్ళు మత్త గజాల్లా వెళ్ళిపోతున్నారే తప్ప వెనక్కి తిరిగి చూడడం లేదు. ఎక్కాలంటే వారిలో ఏ ఇద్దరికీ ఒక రిక్షా చాలదు. అంతటి భారీకాయులు!

వాళ్ళ వంక చూస్తూనే తల్లి వెంట నడుస్తున్నాడు మల్లేశు.

హార్బర్ గేటుకి చేరేసరికి ఆకలి కేక లాంటి సైరన్ మ్రోగనే మోగింది. ఆఫీసుల వెనక డైనింగ్ హాళ్ల తలుపులు తెరవబడ్డాయి.

ఒక్కసారి బిలబిల్లాడుతూ ఆకలి కళ్ళతో జనం.

ఆఫీసు ఆవరణలో పరుచుకున్న పోక చెట్టు కింద తట్ట దింపింది అచ్చెమ్మ. చేడతాసాయంగా తనూ ఓ కేరేజి తీసుకుని వెళ్ళి డైనింగ్ హాల్లో టేబుల్ మీద సర్దేడు మల్లేశు. కావలసిన వారికి గబగబా గ్లాసులు కడిగి మంచినీళ్ళందించేడు.

వాళ్లంతా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ భోజనాలకు ఉపక్రమించేవేళకు ఖాళీ తట్ట

కెదురుగా తల్లి పక్కన చెట్టు నీడన కూర్చున్నాడు.

ఎండ నిటారుగా ఆకుల సందుల్లోంచి అక్కడక్కడ సూటిగా జల్లులు జల్లులుగా పడుతోంది. అలసటగా కూర్చునే చెట్టు మొదలుకి జారబడింది అచ్చెమ్మ. పొద్దున్న తిన్న నాలుగు ముద్దలూ ఎప్పుడో అరిగిపోగా కడుపులోని ఆకలి మంటలను మరిచిపోయే ప్రయత్నంలో అక్కడక్కడ రాలిన పోక కాయల్ని బంతులుగా చేసి ఆడడం మొదలెట్టాడు మల్లేశు.

హార్బర్ గేటు దగ్గర తోపుడు బళ్ళ వారి హడావిడి మొదలైంది. అరటి, ఖర్జూర, ద్రాక్షపళ్ళు, వేరుశనగ కాయలు, ఐస్‌క్రీములు, షర్బత్ బళ్ళూ రావడం మొదలైంది.

తల్లి వంక చూశేడు మల్లేశు. మాగన్ను పట్టిందిలా వుంది. కూర్చునే గుర్రు పెడుతోంది అచ్చెమ్మ. ఆమె శరీరం ఎండిన కట్టెలా ఉంది. మాసిన చీరలో అక్కడక్కడా మాసికలు. జుట్టు తైలసంస్కారంలేక పీచులా రేగి వుంది. బొట్టు లేని నుదురు మగదక్షత లేదనడానికి నిదర్శనంగా ఉంది.

భోజనాల హాలు వద్ద మళ్ళీ సందడి మొదలవడంతో లేచి అటు పక్కకు పరుగెత్తేడు మల్లేశు.

కేరేజీ గిన్నెల్లోని బరువులు కడుపుల్లోకి జేరవేసి బ్రేవ్‌మంటూ బయటకొస్తున్నారు జనం. తన తట్టలోకొచ్చే కేరేజీల తాలూకు మనుషుల్ని గుర్తుపడుతూ అరుగు మీదే నించున్నాడు మల్లేశు.

"రేయ్ మల్లేశూ ఇట్రా" – బంగార్రాజు పిలిచాడు.

అతనెందుకు పిలుస్తాడో మల్లేశుకు తెలుసు. అయినా అయిష్టంగానే అటు వైపు కదిలాడు.

"ఓ కిళ్ళీ పట్రారా" – నోటందించేడు బంగార్రాజు. అతని చుట్టూ నలుగురున్నారు.

"అందులోనే ఓ సిగరెట్ కూడా" అందుకున్నాడు ఒకాయన.

"నాకూ ఓ సిగరెట్, ఓ వక్కపొడి పొట్లాం. అందులోనే తెచ్చీ" – అన్నాడు ఇంకో ఆయన.

నోటందుకుని బంగార్రాజు వంక చూశాడు మల్లేశు.

"ఏం చేస్తాం. తీసుకురా. బతకనేర్చిన వాళ్ళు" అన్నాడు బంగార్రాజు.

ఏమేం తేవాలో మరోమారు అడిగి కిల్లీ కొట్టు వైపు కదిలేడు.

పదినిముషాల తర్వాత వాళ్ళు చెప్పినవి తీసుకొచ్చి ఎవరికివ్వాల్సినవి వారికిచ్చి మిగిలిన చిల్లరను బంగార్రాజు కందించేడు. అతడిచ్చిన పైసల్నీ చొక్కా జేబులో వేసుకుని డైనింగ్ హాలు వైపు పరుగెత్తేడు.

ఖాళీ కేరేజీలను కిందికి నెట్టేసి టేబుళ్ళు తుడుచుకొస్తోంది స్వీపరు. తమ కేరేజీలను జాగ్రత్తగా పట్టుకుని తల్లి దగ్గరకు చెట్టు నీడకు తెచ్చాడు.

హార్బరు గేట్ దగ్గర సందడి మొదలైంది. అప్పుడే లంగరు దింపిన స్టీమరేదో బోఁయ్ మని కూసింది.

నగర శివార్ల నుంచి వచ్చే వర్కర్ల కాంట్రాక్టు బస్సులు ఒకటీ ఒకటీ వస్తూ జనాన్ని దింపేస్తున్నాయి.

బిలబిల్లాడుతూ జనం.

తినుబండారాల బళ్ళ చుట్టూ జనం.

తను తెచ్చిన ఐదు కేరేజీలనూ ఆత్రంగా విప్పేడు మల్లేశు. నాలుగు పిడికిళ్ల అన్నం, కాస్త కాస్త కూరలు, పచ్చళ్ళు కనిపించేయి. అన్నాన్ని రెండు గిన్నెల్లోకి సర్ది అధరువుల్ని కప్పుల్లోకి మార్చాడు.

అప్పటికి చెట్టు నీడ జరిగి తూర్పు దిక్కుకు వాలింది. చెట్టు మీది కాకులు, వీధి చివర కుక్కలు తమకూ వేళైనట్టు చుట్టూ చేరాయి. పక్కనున్న కర్రపుల్లతో బెత్తం మేస్టార్లా వాటి నదిలిస్తూనే నిస్త్రాణంగా పడుకుని వున్న తల్లిని లేపాడు.

కళ్ళు విప్పి లేచి గిన్నెల వంక చూసిన అచ్చెమ్మకు మరింత నీరసం ముంచుకొచ్చింది. ఉదయం ఎప్పుడో తాగిన టీ నీళ్ళు. మళ్ళీ ఏం లేదు.

తన గిన్నెలోని అన్నంలో సగం తీసి మల్లేశు గిన్నెలో వేసి, "నాకిది చాల్లే, నువ్వు తిను" అంటూ ఖాళీ మజ్జిగ గిన్నెలో నీళ్ళు పోసుకుని అన్నంలో వంపుకుంది.

తల్లి వంక చూశాడు మల్లేశు. వాడికి తెలుసు ఆమె కది చాలదని. బళ్ళో కెళ్ళి చదువుకోకపోయినా వాడికి తల్లి ప్రేమంటే ఏమిటో తెలుసు. ఆకలంటే ఏమిటో అంతకంటే బాగానే తెలుసు. అందుకే ఆకలితో చుట్టూ చేరిన కాకులకీ కుక్కలకీ కాసిన్ని మెతుకులు వేసి ఆవురావురంటూ నాలుగు ముద్దలు మింగేడు.

కాకులు, కుక్కలు తమకది చాలన్నట్టు మరోచోటికి వెళ్ళిపోయాయి. కాంట్రాక్టు బస్సులు, తోపుడు బళ్ళూ వెళ్ళిపోయాయి. గిన్నెల్ని కడగడానికి పంపు దగ్గరకు వెళ్ళింది అచ్చెమ్మ.

దూరంగా... వేప చెట్టు కింద కొంతమంది కేరేజీ మనుషులు కబుర్లు చెప్పుకుంటూ తాపీగా అన్నాలు తింటున్నారు. వాళ్ళ పక్క నున్న కేరేజీ తట్టలు పెద్దవిగా వున్నాయి. ఒక్కో తట్టలో సుమారుగా పది పన్నెండు కేరేజీలు పడతాయి. పైగా వాళ్ళంతా ఆ బరువుల్ని మోయగలిగిన వయసులో వున్నారు. వాళ్ళను చూస్తుంటే అంతవరకూ తెలియని జీవితసత్యమేదో లీలగా తెలిసినట్టయింది మల్లేశుకి. తల్లి వంక చూశాడు. గిన్నెలు కడగడం పూర్తి చేసి దోసిలితో పంపునీళ్ళను కడుపు నిండా తాగుతోందామె.

వాడి చిన్ని మనసులో ఎన్నో సందేహాలు! ఆ బుర్రలో మరెన్నో ఆలోచనలు - కేరేజీలను తట్టలోకి సర్ది తలకెత్తుకుని, "పద" అంది అచ్చెమ్మ - నిస్సహాయంగా లేచేడు.

ఇపుడు వాడి మనసులో బళ్ళోకెళ్ళాలనిగాని, పోలీసవ్వాలనిగాని కోర్కెలు లేవు. తండ్రి వుండి తనను ప్రేమగా చూసుకోవాలనే ఆశా లేదు.

'నాకూ ఓ తట్ట వుంటే ఎంత బావుండును' అనుకున్నాడు!

● *ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారపత్రిక - 4, ఏప్రిల్ 1997*